

- 1- جمله‌های زیر را از نظر پیام و مفهوم بررسی کنید.
الف) چه بسیارند آنانی که بیهوده وقت خود را تلف می‌کنند.
ب) هم تو به عنایت الهی / آن‌جا قدمم رسان که خواهی
2- آرایه به کار رفته در عبارت «آب شتابان می‌رفت تا خود را به نگاه‌های پژمرده هزاران درخت تشنه برساند.» را بیابید.
3- مفهوم «بر ورق سبز برگ / خط خدا را بخوان» چیست؟
4- منظور حضرت علی (ع) از جمله «ای کمیل، دانش، تو را پاسبان است و تو مال را نگهبان» چیست؟
5- در عبارت «این دل‌ها همچون ظرف‌هاست و بهترین آن‌ها نگاه دارنده‌ترین آن‌هاست» چه آرایه‌ای وجود دارد؟
6- برای واژه‌های زیر هم خانواده بنویسید.
الف) خطر ← ب) حرکت ←
7- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.
الف) گنجور. ب) فرمان‌گذار.
8- عبارت «دانشمندان چندان که روزگار باید، پاینده‌اند» یعنی چه؟
9- آرایه به کار رفته در این عبارت را بیابید: «مال با هزینه کردن کم آید و دانش با پراکنده شدن بیفزاید.»
10- نقش دستوری «تو» در عبارت «پس آن‌چه تو را می‌گویم، از من به خاطر دار» چیست؟

- 1- در کدام یک از گزینه‌های زیر، ترکیب وصفی به کار رفته است؟
(1) طبیعت روستا (2) جاذبه خالق (3) آب‌های زلال (4) چشمه معرفت
- 2- در کدام یک از گزینه‌های زیر، تشبیه بیش‌تری به کار رفته است؟
(1) کودکان پرنشاط گل‌بوته‌ها و نوجوانان امیدوار ذرت‌ها در گوش نسیم، آمین می‌گفتند.
(2) نسیم، مانند مادری مهربان و آداب‌دان، به کودکان خویش، حق‌شناسی و ادب می‌آموزد.
(3) برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار
(4) آب‌های زلال و سرد و گوارای فهم و دانایی، در من خواهد جوشید.
- 3- بیت «برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت کردگار» چند جمله و چند ترکیب اضافی دارد؟
(1) یک جمله و 2 ترکیب اضافی
(2) دو جمله و 3 ترکیب اضافی
(3) سه جمله و 2 ترکیب اضافی
(4) یک جمله و 4 ترکیب اضافی
- 4- کدام یک از واژگان زیر، هم‌خانواده «غرقه» نیستند؟
(1) اغراق (2) تعریق (3) غرق (4) غریق
- 5- جمله «در کلاس شگفت آفرینش و زیبای طبیعت، عظمت و جلال و جاذبه خالق درس را با همه وجودم لمس می‌کردم.» با کدام بیت قرابت معنایی ندارد؟
(1) بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار
(2) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است
(3) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند
(4) هر گل و برگی که هست یاد خدا می‌کند
6- شعر «جلوه روی خدا» از کیست و متعلق به کدام قرن است؟
(1) قیصر امین‌پور، معاصر
(2) سعدی، قرن هفتم
(3) علی شریعتی، معاصر
(4) محمود کیانوش، معاصر

1 / در کدام عبارت نوع «را» با بقیه گزینه‌ها متفاوت است؟

- (1) دانایی که دانش خود را به کار برد
- (2) دانش، تو را پاسبان است
- (3) درویش، آخرتش را دربازد
- (4) شعر هوا را بخوان

8 در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟

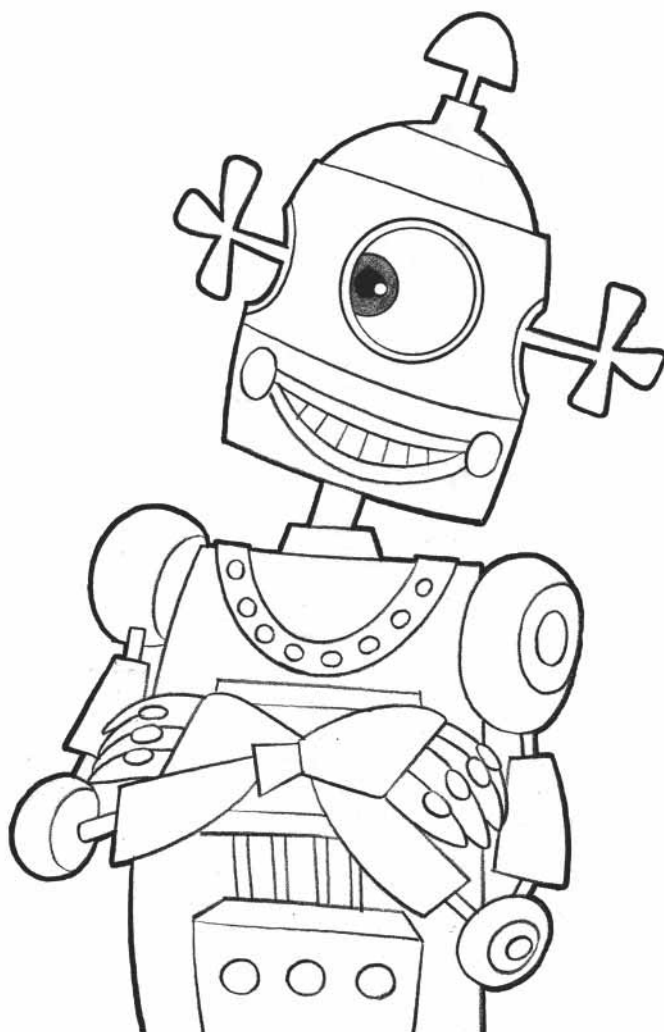
- (1) دانش، فرمان‌گزار است و مال، فرمان‌بردار.
- (2) آب‌های ذلال و سرد و گوارای فهم و دانایی در من خواهد جوشید.
- (3) به احساسات خاموش اما سرشار از پاکی و صفای این طبیعت و سبزه‌های معصوم، پاسخ می‌گفتم.
- (4) قرغه شکوه و اعجاز زیبایی خلقت بودم.

9 دو کلمه قافیه در بیت «با زبان سبز و با دست دراز / از ضمیر خاک می‌گویند راز» کدام است؟

- (1) دست دراز، می‌گویند راز
- (2) زبان سبز، ضمیر خاک
- (3) دراز، راز
- (4) دراز، می‌گویند راز

10 با توجه به ابیات زیر، آرایه مقابل کدام یک، درست نوشته نشده است؟

- (1) این درختانند همچون خاکیان
  - (2) با زبان سبز و با دست دراز
  - (3) برگ درختان سبز در نظر هوشیار
  - (4) زنده بی‌دار باش
- دست‌ها بر کرده‌اند از خاکدان (تشخیص - تشبیه)
 از ضمیر خاک می‌گویند راز (تشخیص - مراعات نظیر)
 آینه رازهاست (مراعات نظیر - تشبیه)
 چشم خردار باش (جان‌بخشی - مراعات نظیر)

پاسخ آزمون تشریحی

- 1 پاسخ الف) عاطفی
2 پاسخ ب) امری
3 پاسخ تشخیص (جان بخشی)
4 پاسخ یعنی از روی پدیده‌ها و آفریده‌های خداوند به قدرت بی‌نهایت او پی ببر.
5 پاسخ یعنی علم و دانش تو را از خطرات و بلاهای روزگار حفظ می‌کند و تو همواره باید از ثروت و دارایی‌ات مراقبت کنی تا از دست نرود.
6 پاسخ تشبیه (دل‌ها به ظرف‌ها تشبیه شده است)
7 پاسخ الف) مخاطره - خطیر
8 پاسخ ب) محرک - تحرک
9 پاسخ الف) ثروت اندوز، صاحب گنج
10 پاسخ ب) فرمان دهنده
11 پاسخ الف) ثروت اندوز، صاحب گنج
12 پاسخ تا وقتی که این جهان پابرجاست از دانشمندان به نیکی یاد می‌شود و آن‌ها جاودان هستند.
13 پاسخ تضاد بین «کم آید» و «بیشتر آید»
14 پاسخ متمم (تو را به تو)

پاسخ آزمون تستی

- 1- گزینه 3 بقیه گزیده‌ها، ترکیب اضافی هستند.
نکته: یکی از راه‌های تشخیص ترکیب وصفی از اضافی این است که می‌توان به آخر ترکیبات وصفی «است» یا «هستند» اضافه کرد: «آب‌ها، زلال هستند.» ولی در ترکیبات اضافی چنین چیزی بی‌معنا می‌شود: «طبیعت، روستا است»
2- گزینه 1
گزینه 1) ← گل بوته‌ها به کودکان پر نشاط / ذرت‌ها به نوجوانان امیدوار
گزینه 2) ← نسیم به مادری مهربان
گزینه 3) ← برگ درختان به دفتر
گزینه 4) ← فهم و دانایی به آب‌های زلال و سرد و گوارا
3- گزینه 4 کل بیت یک جمله است / ترکیبات اضافی ← برگ درختان / نظر هوشیار / ورقش (ورق آن) - معرفت کردگار
4- گزینه 2 تعریق با عرق هم خانواده است نه با غرقه و غرق!
5- گزینه 1 مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینه‌های (2) و (3) و (4) چنین است. پدیده‌ها و موجودات جهان همگی گواهی بر وجود خداوند و نشانه‌ای از او هستند.
6- گزینه 4 این شعر از محمود کیانوش، شاعر معاصر است.
7- گزینه 2 در بقیه گزیده‌ها «را» نشانه مفعول است اما در گزینه 2 چنین نیست!
8- گزینه 3 گزینه 1) ← فرمان گذار / گزینه 2) ← زلال / گزینه 4) ← غرقه
9- گزینه 3 «دراز و راز» واژه‌های قافیه هستند.
10- گزینه 4
گزینه 1) تشخیص ← درختان، دست‌ها برکنده‌اند / شبیه ← درختان همچون خاکیان
گزینه 2) تشخیص ← درختان، راز می‌گویند / تناسب ← زبان و دست
گزینه 3) تناسب ← برگ و درخت / تشبیه ← برگ درختان سبز به آینه
گزینه 4) جان بخشی (تشخیص) ← خریدار بودن چشم / تناسب ← (ندارد)